

Conferința Națională a Asociației Sociologilor din România, București, 21—22 mai 1993

Pentru a doua oară după decembrie '89 Asociația Sociologilor din România și-a intrunit membrii în zilele de 21 și 22 mai 1993. Această întâlnire rămâne în memoria participanților prin câteva evenimente notabile.

Cel mai semnificativ îmi pare a fi acela al conștiinței profesionale mature a generației formate în perioada care a dat, ceea ce cred că se va numi curând — noua școală de sociologie românească.

Care sunt semnele acestei maturizări atât de necesare în contextul racordării societății românești la saltul în mileniul solidarității internaționale interetnice? Nu se poate face stricto-sensu o ierarhizare a importanței acestora. Pe primul loc, în discursivitatea comunicării și nu neapărat în ordinea semnificațiilor pentru comunitatea noastră științifică, se plasează, ca valoare ghid, *Codul deontologic al sociologilor din România*. Acest prim cod scris, semn de modernitate, este perfect congruent cu normele nescrise care au funcționat în comunitatea noastră sociologică. Parcurgându-i textul este frapantă perfectă coincidența a spiritului acestuia cu preceptele oferite prin exemplu personal și măiestrie didactică — de personalitățile de referință care au revitalizat școala de sociologie românească în socialism, profesorii Miron Constantinescu și inegalabilul Henri H. Stahl. Împreună cu ceilalți dascăli ai noștri, dânsii au făcut ca generația actuală de sociologi să se formeze într-un climat al CODULUI MORAL NESCRIS, însă permanent prezent în practicarea cotidiană a respectului pentru adevărul oamenilor, pentru profesionalism și pentru fiecare dintre noi. Impecabila sa redactare nu a suportat decât un adaos: în situațiile de litigiu profesional, numai după o cerere făcută în scris a Comisiei de etică și în cazul imposibilității de conciliere, se poate apela la justiție. Să sperăm că, în buna tradiție a reputei școlii a profesorului Dimitrie Gusti, în comunitatea noastră va prevala întotdeauna obiectivitatea, emulația și stima reciprocă, instanțele morale survolându-le pe cele juridice.

În aceeași zi, a doua a lucrărilor asociației, a fost adoptat de asemenea Statutul Asociației Sociologilor din România. Ne face cinste o prevedere nouă, adoptată ad-hoc: președintele Asociației Sociologilor din Republica Moldova este membru de drept al Consiliului Asociației Sociologilor din România. Această propunere votată cu entuziasm a mărit numărul membrilor. Din centrul universitar Cluj au fost aleși: prof. univ., dr. Ioan Aluș, lector univ. dr. Petru Iluș, lector univ. dr. Traian Rotariu; din centrul universitar Iași: prof. univ. dr. Vasile Miftode; din centrul universitar București: cercet. șt. pr. dr. Dan Banciu, prof. univ. dr. Ioan Drăgan; cercetător șt. pr. dr. Trăilă Cernescu; cercet. șt. pr. dr. Carmen Furtună; cercet. șt. pr. dr. Nicolae Lotreanu; cercet. șt. pr. dr. Livius Manea; cercet. șt. pr. dr. Sorin M. Rădulescu; cercet. șt. pr. dr. Dumitru Sandu; prof. univ. dr. Lazăr Vlăsceanu; prof. univ. dr. Elena Zamfir, prof. univ. dr. Cătălin Zamfir; de asemenea au fost aleși doi secretari: cercet. șt. Nicolae Perpelea; cercet. șt. Marian Preda și trei vicepreședinți: cercet. șt. pr. dr. Dorel Abraham; cercet. șt. pr. dr. Ioan Mărginean; prof. univ. dr. Ioan Mhăilescu.

Alt eveniment cu reverberații ample în comunitatea sociologilor a fost alegerea președintelui Asociației Sociologilor din România, în persoana domnului Ilie Bădescu — cel mai tânăr profesor universitar doctor la Universitatea din București, care a intrunit cel mai mare număr de voturi. Personalitatea puternică și prolifică sub raport științific a recent alesului președinte a trecut de mult timp frontierele comunității sociologice românești. Este binecunoscut și apreciat în lumea oamenilor de cultură din România, în special datorită cărții sale emblematice pentru actuala generație de sociologi *Sincronism european și cultură critică românească*. Într-un spirit de remarcabilă colegialitate și ținută academică, noul președinte a promis „continuitate de stil” în conducere. Este un angajament care stimulează și obligă deopotrivă. Cerințele transparenței și criteriile valorice vor impune în actualul context un mai echitabil acces la oportunități (inclusiv materiale) pentru studiu tuturor cercetătorilor merituosi, din toate centrele universitare și din toate instituțiile, ceea ce va confrunța, probabil, asociația cu o reorientare launtrică pentru viitor. O dorim și pe aceasta benefică întru regăsirea echilibrului comunității științifice, care, volens-nolens, intră în rezonanță cu acela al întregii societăți românești. Cu atât mai mult, cu cât această racordare a fost sesizată și cu ocazia referatelor asupra tranziției susținute în plen, chiar la deschiderea lucrărilor. Raportul susținut de domnul Cătălin Zamfir, în calitate de președinte al asociației ales în 1990, a fost întregit de coraportorii: Sandu Dumitru, Traian Rotariu, Ilie Bădescu, Sorin Rădulescu, Ioan Mhăilescu, Lazăr Vlăsceanu și urmat de dezbateri pe secțiuni.

Relevant rămâne faptul că, pe lângă revelarea aspectelor contradictorii ale actualei schimbări traversate de România, s-a impus concludiv ideea moștenirii cu valoare inestimabilă a Școlii Sociologice de la București, și anume : SOCIOLOGIA CA ȘTIINȚĂ A NAȚIUNII.

Pentru a continua firesc tradiția, câțiva dintre iluștrii inaintași încă în viață, care au contribuit la înălțarea coloanei infinitului spiritualității noastre sociologice, au fost cooptați ca membri de onoare : Doamna Lucia Apolzan, Domnii : Matei Dogan, Gheorghe Focșa, Mihail Pop, Paul Stahl, Vladimir Trebici. Pe măsură ce aceștia erau omagiați, întrezăream conturarea tacită a unei întrebări tulburătoare ; oare noua generație va fi capabilă să susțină cu aceeași tenacitate — în luptă cu orice vicisitudini ale vremurilor — cotele valorice la standarde internaționale ca predecesorii ?

Premise există : a fost redactat mult așteptatul *Dicționar de Sociologie* — probă a capacității intelectuale a comunității sociologice de azi. La proba istoriei, să lăsăm însă timpul să vorbească.

Mariana Sârbu-Ciupercescu